

הצפור המחולקת - מערכת ב'

תמונת ה' - ארץ התענוגות

המסך סגור. מאחורי הקלעים בוקע ניגון ענוג. נכנסים טילטיל ומיטיל)

מיטיל: (בעייפות): טילטיל, אני כל כך עייפה...
טיילטיל: עוד מעט ננוח, מיטיל.

מיטיל: האם את חושב שצליח לפגוע את הצפור המחולקת?
טיילטיל: אני מקווה מאוד.

מיטיל: ומה אם ציפור כזאת איננה קיימת בכלל?
טיילטיל: אבל הקוסמת אמרה שיש אי-שם בעולם צפור כחולקת.

(החולקת נכנסת-המלב רודף אחריה; האט נכנסת-המים רודפים אחריה)
מיטיל: לאן אנו הולכים עכשיו, טילטיל?

טיילטיל: אנתנו מגיעים אל - ארץ התענוגות!
(מסך נפתח. אור ורוד מציף את הבמה. פפינה אחת-טולחן עמוס ממחקים.

פפינה שנייה - נדנדות ומחקים אחריהם. פרחהים, לוקסוס)
(החחול והמלב, המים והאט נברדים אל חוף הבלט. טילטיל ומיטיל עומדים בצד ומחבובנים)

טיילטיל: הריא את, מיטיל, כמה רועע ועליז כאף אין להם שום דאגות כאן,
אלא רק איר לבלות את הימים בתענוגות...)

מיטיל: (מגלה את הטולחן המלא ממחקים. רצה אליו בחמדה): חראה, חראה - עונות,
גלילה, טוכריות... (מוטיטה ידיה ולקוחת עונת, מרימה אותה לפיה)
טיילטיל: (רץ אחריה, חושף את העונה כרנע האחרון, מחזיר אותה למקומה): מה עשית,
מיטיל? אסור לנגוע בזאת!

מיטיל: (מופתעת): אבל למה, טילטיל, אני כל כך רעבה...
טיילטיל: האם רוצה את להשאר כאן לנצח?
מיטיל: לא. אני רוצה לשוב הביתה.

טיילטיל: ובכן, דעי לך, כל הטועם משהו כאן נשאר לנצח בארץ התענוגות, ויטוה
מי הוא...)

(מיטיל מחדקת מן הממחקים; היא ואחיה מחלהכים על הבמה, מביטים
בתושבי ארץ התענוגות, המבילים את זמנם כאכילה, משחקים ושאר
תענוגות)

מיטיל: (מתקרבת אל נדנדה צבעונית): אני רוצה להחזיר מעט... (כמעט מתישבת)
טיילטיל: (רץ אליה, מוטף ומוריד אותה): מה את עושה, מיטיל? אל תגעני בנדנדה!
מיטיל: מה, גם להחזיר אסור לי?
טיילטיל: אילו היית מתנדנדת, או מאחקת במשהו, היית שוכחת מי את ונשאתה
כאן לנצח.

(ארבעה מתושבי ארץ התענוגות מתקרבים אל טילטיל ומיטיל)
הארבעה: ברוך בואכם אל ארץ התענוגות
אך מדוע עיניכם כל כך נוגות?
טיילטיל: מי אתם, מותר לי לשאול?

אנתון שרי, התענוגות, התרבעה:

חייט אנתון בלי זאגות...

אני העושר, עושר, עושר:

יש לי כסף, אין לי יושר,

אם חתנו לי שעת כושר

(רפרייז) אז יהיה לי גם קצת אושר.

אתבה:

אני - קוראנים לי אתבה,
לבי לוחט מלהבה.

אך איש עוד לא שרא תשובה

(רפרייז) מה זאת מה זאת אתבה.

בטלה:

אני - קוראנים לי בטלה,
ויש לי נפש עצלה,

אריה עבודה קלה -

(רפרייז) מיד אפול במחלה.

זלילה:

אני ארהב מדק וצלי,
אני ארהב לשוחח מדלי...

כל מין וסוג של אכילה,

(רפרייז) ולי ולי קוראנים - זלילה...

טייליל:

נעים מאד להכיר אותכם, שרי, התענוגות...
האם תרצו לבוא איתנו ולטעום מתענוגות ארץ התענוגות

טייליל:

רב תודות לך, העושר. אבל אין לנו פנאי הפעם. אנתון ממחירים
בדרכנו. אנתנו מבקשים את הצפור הכחולה...אולי ידוע לכם איפה

נורכל למצוא אותה?

הארבעה:

(שוקעים במחשבות): הצפור הכחולה...הצפור הכחולה...
שהו ודאי חפץ זול מאד...מעולם לא טרחתה לקנות אותה...

זלילה:

מעולם הייא לא עלתה על שולחנו...אף פעם לא טעמתי אותה...
גם אני לא ראיתי אותה...אצל הייתי מלדדוף אחריה...

אתבה:

(שוקעת בהרהורים): הצפור הכחולה...ודמני כי שמעתי פעם
עליה...אולי אפילו ראיתי אותה...

טייליל וטייליל (יחד): איפה? איפה? ספרי לנו, אתבה!

אתבה:

(מנסה להיזכר): רגע...רגע...אנסה להיזכר...ראיתי אותה
באתח הפנות הנידחות של ארץ התענוגות...אולי בגן האושר...

אולי בעמק היופי...

טייליל:

האם נורכל ללכת לחפש אותה?
כמוכן! לאיש מאתנו אין צורך בה.

הארבעה:

אם כך, מיטילי, בואי ונחפש אותה...

מיטיליל:

ומה עם בני-הלוויה שלנו? טיילי, טיילי...
והמיט, והאש...לגמרי שבתתי עליהם...איפה הם?

טייליל:

(מביטים סביב; מגלים את הכלב מכרסם עצם בתענוג, והחוחל מטחק
בגליל צמר, האש טורפת קט והמיט מתזיזים שיפוח לכל עבר)

מיטייל: חנה הם - כל הארבעה מבייל בתענוגות...
טילטיל: (קורא להם) טילו, טילמוניטוואט! בואו לכאן (הם עוטים עצמם לא

טומעים ומטייכים להחנג; מרים קולו): הפטיקו זאת ובואו מיד אלי! (הכלב בא, אבל השאר ממטייכים להטעיטע; טילטיל צועק) בואו חנה! אנחנו הולכים לחפש את הצפור הכחולה!

המים: למה לי הצפור הכחולה? (מטייר להתזי מים)
האם: אזי אפשר לטרוף אותה... (מטייר לטרוף)
האצטג: אין לי חטק לטרוף אותה... (ממטיכה ליחק)
טילטיל: (פונה לכלב): טילו, הבא נא אותם אלי!

טילטיל: (מציינה קומיח: הכלב גורר וטוחב בזה אחרי זה את בני הלוויה אל טילטיל)
טילטיל: (חננייטו לכסו הקוסמת ציורחה עליכם ללכת אחי ולטמוע בקולו, ובמקום זאת אהם הולכים לכם לכלוח בתענוגות!

האם טכתם כי יצאנו למצוא את הצפור הכחולה: זה עתה טמעתו כי הצפור נמצאת כאן...
חחולה: (נזכרת פתאום): היא נמצאת כאן;
טילטיל: כן, כך סיפרה לי האהבה.

חחולה: (קורצת לטאר): אם כן, מה אנחנו עומדיט? בואו נחפש אותה...
טילטיל: (ייצאיים לחפש; סציינה על חיפוט-ביז הממחקים ומחחח לטולחן,
חחולה: בין הנדנדות והמחקים האחרים, מציציט בכל פינה וכיין הילדים וכו'...)

טילטיל: (טואל את הילדים שהוא פוגט): אולי ראיחם כאן את הצפור הכחולה;
"טעיטעו": (מדלג על חבל) לא, לא ראיחתי אותה. (פונה ל"צחוקי"): אולי אהא ראיח אותה, "צחוקי"?

"צחוקי": (מדבר וצוחק, מדבר וצוחק): זה זה זה, הצפור הכחולה; זה זה זה, מעולט לא ראיחתי אותה, זה זה זה...
(ממטייכים לחפש; בינתיים החחול ממחקה מעט מן הטאר; היא מגיעה לפינה, אט, וילון כחול מסתיר אותה; היא מזיזה את הוילון ומגלה

טם את הצפור הכחולה; היא מחכה רגע, וכטרואה כי איט אינו מסגיה בה - היא חופטת את הצפור הכחולה ומנסה להסתייר אותה איך-שהוא)
כלב: (מגלה פתאום את מוטימת החחול, ריץ בצעקה): היא מצאה את הצפור הכחולה! היא רוצה להרוג את הצפור הכחולה * (נוכח ושבורה):
חני לי מיד את הצפור!

טילטיל: (כל הטאר מחקריבים אל החחולה)
טילטיל: (בטמחה) האומנט, מצאת את הצפור הכחולה?
כלב: (בזעם): כן! והיא רוצה להרוג אותה!
חחולה: (בצביעות): הכלב הזה אינו יודע מה הוא מדבר! עדיין אינני בטוחה אם זו הצפור האמיתית... (אל מיטיל): גבירתי הענוגה,
קחי נא את הציפור וראי אם היא הציפור הכחולה האמיתית...
טילטיל: (מגלה)

- תודדה לך, טיילת הבינהי ו (מקבלת את הצפור, מתכווננת בה) הצפור באמת כחוללה; כחולה כמו חרקייע (מוציאת הצפור לטיילטיל) חראה, טיילטיל, טיילט טצאה בטבילנו את הצפור הכחולה ו
- טיילטיל: (מתכוונן בצפור): היא כחולה. זוהי הצפור הכחולה איפה הכלוב ?
- חתוללה: (מדימה את הכלוב ומזיכרת אותה לטיילטיל): הנה הכלוב, אדוני! (ממשיכה להתזיק את הכלוב בידיה, בעה טיילטיל מנסה להכניס את הצפור: פתאום קוראת החתול בקול) הצפור... היא החמקה מן הכלוב... היא כרהה ו (מזנקת בזריזות וצונחת לארץ כחול הצדה ציפור: כל השאר מקיפים אותה בקריאות: "איפה הצפור ? איפה הצפור?")
- כלב: (צועק בזעם): חמוגדה ו היא פצעה את הצפור ו
- חתוללה: (בציבעות): אני כל כך מצטערת... הצפור ברהה ורצייתי להפוס אותה... הצעתי אותה לא בכונה... לא בכונה... (
- טיילטיל: (בקול כורכים): הצפור המסכנה... היא מכוסה כולה דם... היא כבר לא כחולה... היא כולה אדומה ו

ה מ ט ר -

תמונה רא - ארץ העתיד

- (גוסס סגור. אט נכנסת בריצה)
- מים: (רודפת אחרי האט): עכשיו אנכה אותך ו אנכה אותך אחר ולהמיד ו
- האט: רק תעיזי ו אספר זאת לקוסמת, והיא תכניס אותך לסיר, ואני אהפוך אותך לחתול... (ימימי" מניפה את גלימתה על האט; האט מתכווצת ונופלת)
- חתול: (נכנסת בריצה, מביטה לאחור): גלא תעיז לנגוע בי, כלב בוגדני ו
- כלב: (רודף אחרי חתול): את... את... את פצעת את הצפור הכחולה ו אני אנשור אותך ו אקסוף את זנבך מעלך... (
- חתוללה: (באזיזים, שולפת את צפרניה) רק תעיז לנגוע בי, את שתי עיניך אנק ו (שתי סצינות מקבילות על ריב ורדיפה בשתי קצות הכמה-כין אט ומים וכין כלב לחתול: פתאום נכנסים טיילטיל ומיטיל) טיילטיל: (מצווח): דינו מספיקו הפסיקו לריבו (הריב נפסק; בוייפה): אי אפשר להשאיר אתכם אף רגע אחד כלי השגחה. ריב, תמיד אתם רביטים, כמר ילדיים קטנים... (
- מיטיל: עכשיו אנחנו חוזרים הביחה, נכון, טיילטיל;
- טיילטיל: לא. נדמה לי געלינו לבקר עוד במקום אחד... (
- מיטיל: אבל היינו כבר בכל מקום ומקום - בארץ הזכרונות, בממלכת הלילה, בארץ התענוגות, בים וביער, בכל עמק ושער... (
- טיילטיל: האמנם, היינו בכל המקומות ? (חושב; מנסה להיזכר; פתאום נזכר): ארץ העתיד ו עדיין לא היינו בארץ העתיד ו אני בטוח כי שם נמצאת את הצפור הכחולה האמיתית לודד ו (ממשיכית ללכת בשירה) (הולכים וטרים): "הצפור הכחולה ו הצפור הכחולה..." (יוצאים) כולם:

- (המסר עולה: ארץ העתיד; אור סגור-כהן. רוב הכמה ריקה ללא תפאורה;
בצדדים - מעריט, מדרגות, קטמות, עננים. הילדים גטרם נולדו ירמבים על
הרצפה או על פיסול, בניית טפית-הלל וכ"י)
טייליל: (נכנס לבדו. מביט בהפעה סביב. לוחט): מיטיל! מיטיל! בוחי הנח...
מיטיל: (נכנסת. מופתעת): איפה אנחנו, טילטיל?
טייליל: זוהי ארץ העתיד.
מיטיל: ואיפה בני הלוויה שלנו;
טייליל: אסור היה להם להיכנס הנה.
מיטיל: אסור? למה?
טייליל: כי אם ילמדו לדעת את העתיד לא יצמער עוד בקורל בני-האדם...
(טניתם עומדים בצד ומביטים אל המחנה מולם)
מיטיל: (בלחט): טילטיל, מה הם כל הילדים הללו?
טייליל: אלה הם הילדים שטרם נולדו.
מיטיל: ומה הם עומבים כאן?
טייליל: מחכים ליום הולדתם... זהו המקום שממנו באים הילדים לעולם. כאר
מביעה געח על ילד להיוולד - הוא יוצא מן הער ההוא (מצביע)
ובא אל העולם...
ילד א': (הקורב אליהם ביזח, מגלה את טילטיל ומטיל; קם, מביט בהם בהפעה.
רגע ג. תיקה מבוכה. פתאום הוא קורא בקול): הי, ילדים חייכם!
בואו תראו - ילדים חיים הגיעו הנה!
ילדים: (בהמולה): ילדים חיים! תראו, ילדים חיים!
מיטיל: (לטייליל): למה הם קוראים לנו "ילדים חיים"?
טייליל: כי הלא כל אלה אינם חיים עדיין. הם טרם נולדו.
מיטיל: (מביטה אליהם בסקרנות): מוחך לי לדבר אליהם?
טייליל: כמובן!
מיטיל: (רוצה לדבר, חושבת): ומה אגיד להם?
טייליל: כל מה שאת רוצה... (לילדים) גלום לכם!
ילדים: גלום... גלום... (רובם חוזרים אחור-כך לעברתם)
ילדה א': (מתקוממת, נוגעת בכובעו של טילטיל): מה זה?
טייליל: זה? זהו הכובע שלי. ולך איך כובע?
ילדה: לא. לגם מה הוא נחוצ?
טייליל: כדי לכסות את ראש ביום קר.
ילד ב': מה זה קר?
טייליל: כאר אתה רודע נכה (פנטומימה של קורד) בדרך - סימן שקר לך.
ילד ב': האט קר גמה, על הארץ?
טייליל: כן, בחורף. כגאין כסף לקנות עצים.
ילדה ב': מה זה כסף?
מיטיל: כסף זה... מלמלים בו בחנוכה.
ילדה ב': אה...!
מיטיל: (אל ילדה ב'): בה כמה את?

ילדה ב': עוד מעט ארוולד. בעוד עמנוה גניס. אמרי לי, האם זה טוב להיוולד ?
מילטיל: כן. לא רע. פלוט - נולדים, ודי...
ילדה ב': ואיך את נולדת ?

מילטיל: אני לא זוכרת. המון זמן עבר מאז...
ילד א': (אל טילטיל): אמור לי, איך זה להיות על הארץ - נעים ?
טילטיל: כן. לא רע. יש צפרים, יש צעצועים, יש עוגות, יש אופניים. ומי שאין לו כל אלה יכול להביט באחרים, טיט להם.

ילד א': ואיך האמהות ?
טילטיל: ואיך האמהות ? גמעי אורבים כי האמהות הן טובות. נכון ?
ילד א': מה זה "מחה" ?
טילטיל: מה זה האמהות הן נפלאותו גם הספחות הן טובות, אבל שולי כבר מזה.

ילד א': אני לא יודע בדיוק. הלכה בערב ולא שבה יותר.
טילטיל: לאן היא הלכה ?
ילד א': אל ארץ הזכרונות.
טילטיל: האם רוצים אתם לטייל מעט מסביב ?
מילטיל: כן ו כן !

ב-באלט היילדיט גטרס נולדו - (מיטיל וטיילטיל מסתובבים)
(כל אחד מראה את עבודתו, או יצירתו, או המצאתו)
טילטיל: (לילד א'): מה הם הכנפיים המדולות גאחה משחק בהן ?
ילד א': איננו משחק בהן. זוהי ההמצאה שלי.
טילטיל: איזו המצאה ?

ילד א': והמצאה אמציא אחרי שאוולד -כנפי אדם, לעוף בהן לטייט.
טילטיל: (ניגש לילד ב', העובד ע"י מעבדה): ומה אהה עושה ?
ילד ב': אני מנסה להציא את המרופה שחזן חיי נצה לכני האדם.
טילטיל: באמת ? ומתי יהיה זה ?

ילד ב': בעוד חמישים ואלף גניס, ארבעה חודשים וחמשה ימים...
טילטיל: (מבטיחה אל ילד וילדה המטיילים חפזים): וטני אלה - האם הם את ואחות ?
ילד א': (צוחק לחור עצמו): לא...הם נורא מצחיקים...הם מאוהבים...
מילטיל: כל הינים הם מביטים זה אל זה ואורבים שלים...
מילטיל: מדוע ?

ילד א': כי הם לא ייוולדו ביחד. היא תיוולד גלויים טנה אחרי...
מילטיל: (מתפץ אל טילטיל ומיטיל): גלום, טילטיל! גלום, מיטיל! (מתבקש אותם)
טילטיל ומיטיל (במבוכה): גלום...מאיך אהה יודע את מוחינו ?

האח: מה פרוט מנין ? הלא אני אחיכם !
טילטיל: (מרפח): אחינו ?
האח: כן ו כראג נודע לי גאחם כאן. בעוד טנה בדיוק אניע תביחה. מסדר דרישה גלום לאבא ולאמא: (טוחק רגע) ואיך -טוב בבית ?

- נפלג! פסע בשבוע אנונו אורליים אפילר להמנירות ו
יורפי ו להתרואות ו (רץ; פחאום עוצר וקורא אל יחס): ואל תצטור
אתי יותר מדי בשאחיה חיצונית...
(נשמעת חרועת הצוארה)
טילטיל: ומה זה? (נכנס "הזמן", בעל זקן לבן וארוך)
ילד א: זהו סבא זמן! הוא הולך לפתוח את השער לילדים הנולדים
עכשיו. החתבאן כאן, כדי שהוא לא יראה אתכם. סבא זמן הוא כעסו
נורא! (טילטיל ומיטיל מתחבאים)
זמן: (פותח את השער, קורא בקול): האם מוכנים כל אלה שתגיע יום הולדתם?
ילדים: (רצים אליו): כן כן, סבא זמן - אנחנו מוכנים!
זמן: לא להידחק, בבקשה! נא לעמוד בתור! (אחריים נעמדים בתור; אחריים
נדהקים)
(שיר סבא זמן)
זמן: (מאריך) אחד אחד אמרתיו (נדהקים) גם נפעם, כדגיל, באים יותר מן
הדרוש. אבל לא...לא חדמו את הזמן הישיש המנוסה. (חופס את ילד
ג', המנסה להמוק ולעבור כל י רשות) הו, תפסתי אותך, פרחחח קטן ו
רציתי להורולך לפני הזמן, מה? (מביט בו) מי אתה?
ילד ג': אני...אני תום כחול העין...
זמן: תום כחול העין, מה? וכך, מה אתה עושה כאן? הרי יש לך עוד שנה
תמימה לחכות!
ילד ג: בבקשה ממך, סבא-זמן! שמעתי כי הורי הם זקנים וגלמודים, וזה
שנים רבות שהם מחכים לי כי אבוא...
זמן: עור מוקדם, ילדי י הצעיר. עוד מוקדם. חזור נא למקומך...מי עכשיו
בתור?
ילד ג: (מנסה טוב את מזלך): סבא זמן...בבקשה ממך...אולי בכל זאת?
זמן: (מנסה לחמוק ולעבור)
זמן: כמה חסדי מפלגות הם, הילדים שטרם נולדו. הם מתחזקים לעזוב
את ארץ-העתיד ולרדה אל הארץ. כאילו מצפה להם שם אושר רב...
זה נדהק, וזה מאחר. זה מתעצל וזה מהר. (כמה ילדים סקרנים
מנסים לוחץ אל מעבר לשער: זמן מנר אותם בנדיפה):
ילד ד: לאחור, סקרנים! איך לכם מה לראות בתור?
זמן: (מתקרבת אל הזמן: כלוב בידה): סבא-זמן. נדמה לי כי הגיעה
שעתי להיוולד.
זמן: וכך - למה את מחכה. מהי וצאני. לפני שהשער ייסגר.
ילדה: אבל הצפור - מה יהיה עם הצפור?
זמן: הצפור? איזו צפור?
ילדה ז: כמובן-הצפור הכחולה! (טילטיל ומיטיל מופתעים, גוחניים לראות
ולטמע: ילדה ממיטה) (הזוכר אחיה לפני זמן רב נחם לי את הצפור
הכחולה למשמרה. האם אקח אותה אתי ?

תו, לא, ילדהי ! הצפור הכחולה היגאר בארץ העמידותלי אונתה
בינתיים על העמוד הזה (מראה בעצבעו) עוד מעט אבחר ילד
אתה להפקיד אונתה בידו .

(ילדה די' תולה את הצפור, עוברת בעער; ילדיים אחרים מטייפים
לעבור בהשגחת הזמן: באותו זמן מתגנב טילסיל בזהירות אל הכלוב,
מוריד אותו מן העמוד וחוזר אתו אל מקומו מחבואו) זמן:

ובכן-דומני שכל הילדים שהגיע יום הולדתם יצאו את העער (מנגב
מצחו) אורף, מיזו עבודה קשה היא זו ! (סוגר את העער; מביטי דרכו
ומנניף ידו אל הילדים היוצאים) גלום לכם, ילדיים! מזל טוב לכם
ולהוריכם ! (מסתובב) ועמשינו-אחזור לי אל ארמונוי. (נוזכר פתאום)
הוי, עדיין לאו הצפור הכחולה! עלי למצוא פומר חדש בשביחלה
(ניגט אל העמוד, מנייט ידו לקחת הכלוב ואיננו מוצא אותו)
מה זה? היכז הכלוב? (מקרב ראשו קרוב לעמוד) לא, הכלוב איננו .
הוא נעלם. והרי כמו עיני ראיתי כיצד הייתה תלחה אותו. ואולי...
אולי כהו עיני מרוב זקן ואינני רואה טוב? (מתכוונו ובודק
וממטט את העמוד) לא, הכלוב נעלם. נעלם ואיננו. אולי אתה הילדיים
השוכבים חוריד אותו, כדי לטסות בניי אורי ואפרי יהיה לך אעכב
את לידתו לאלף שנים !

(סציינה קומיית: הזמן הזקן מחולך בזהירות לחפץ את הכלוב: ובאותו
רגע טילסיל ומיסיל יוצאים ממחבואם והולכים על בטרונות-רגליהם
מאתונת "חזמן", והוא אינו רואה אותם: הם עושים כך שנייט-אלוה
סיכוכיים; פתאום הזמן מסתובב בהפתעה לאחור ומגלה את טילסיל
ומיסיל עומדים קרוב מאוד אליי עם הכלוב.)

חזמן: (בהפתעה עצומה): א...א...א...מ...מ...מ...א...ת...פ...
ט...ט...ט...גלום, סביב זמן, אני טילסיל, וזאת-מיסיל אחותי .
חזמן: (באצקה): ילדיים חייים !!!
טילסיל: נכון מאוד. חייים כחחלס !
חזמן:

(תופס את ראשו בטהי ידיי): ילדיים חייים! עוד וטרנו בפעם הראשונה
מצו קבלתי את הפקדי הגיעו ילדיים חייים אל ארץ העתיד. אני כנראה /
בכל זאת זקן כדי להפקיד זה. (פונה אליהם באינס) ומה אתם
עושים כאן ?

טילסיל: אהנו...באנו לכאן לחפש את הצפור הכחולה.
מיסיל: הקוסמת כוריליל גלחה אותנו. עכרנו ארצות רבות כל כך!
טילסיל: וטרף סוף מצאנו כאן את הצפור. (מראה על הכלוב)
חזמן: (תחילה כועס, אבל פתאום פורץ בצחוק רם וממושל): וככן, אומרים
אתם כי מצאתם את הצפור הכחולה, מה? ומה רוצים אתם לעשות בצפור
זאת?
טילסיל: כמובן - להביא אותה אל הקוסמת.

כמה. להביא אותה לקוסמת. ובכך-בואו נא אתי. (הזמן פונה אל הטער וטילטיל ומיטיל אחריו; הוא פוח את הטער ואומר להם): ובכן, ידידי תצטרקים, נסו נא לצאת עם הכלוב מעבר לטער ו (תם פוסעים פסיעה אחת מעבר לטער, וכדג זה הופך פתאום צבע הצפור ממחול לצבע חום - גולזי ע"י פנס הטלזי המוחבא בכלוב) מיטיל: (מחודה): הוי, הצפור איננה כחולה. היא חו מ ה ו (נכנס פנימה) מיטיל: (מחפעת): חואה, טילטיל-עכטיו היא טוב כחולה ו (בכך, ידידי תצטרקים, עכטיו מבינים אתם: הצפור מחולה כרקיע כל זמן אהיז; נמצאת בארץ העתיד. אבל ברגע שמוציאים אותה מכאן - היא נעשית חומה בצבע האדמה...)

מיטיל: (פורצת בכבי): מה נעשה עכטיו ?

הזמן: שמעו בקולזי, ילדזי, ויגופו אל ביתכם !

מיטיל: (טילטיל ומיטיל פונים לצאת)

- ה מ ט ר -

מחנה ז' - מחוץ לבית (מול המסך הסגור)

(נכנסים טילטיל ומיטיל, הכלב והחתול, המים והאש)

טילטיל: (מצביע בידו בהחבטות): חראי, מיטיל-הנה הבית שלנו! אנהו חוזרים הביתה !

כולם: (בשמחה): הביתה ! הביתה!

מיטיל: כמה נפלאוליהוה טוב בבית! (דואגת פתאום): אבל... חקוסמת מחכה לנו על יז החלון כדי לקבל מאהנו את הצפור הכחולה. מה נעשה?

מים: גולזי נחבבא בחור הדלזי

כלב: (בהחלטה): אני אנבא עליה ואנרז אותה. (נובחה) "לכי מכאן, קוסמת..."

טילטיל: לא ולא! נספר לה את האמת: בארץ הזכרונות הפכה הצפור לשחורה... במסלכת הלילה-לצהרובה, בארץ החענוגות-לארומה, ובארץ העתיד-לחומה. אנהנו לא אטמים בכך. איז, כנראה, בעולם ציפור מחולה אמיתית.

מיטיל: האם חקוסמת תכעס על יצרני?

כלב: ארק תציז לכעוס...?

החולה: (בצביעות): לא, גבירתי הענוגה. היא לא תכעס. אני אמכיר לה כי עשינו כל מה שיכולנו לעשות, ונוכחנו לדעת שאין ציפור מחולה אמיתית... רגע, מיטיל, עוד מעט יחזור בני-הלוויה לנו להיות טוב איילמים כחמדי. על כך הייתה רוצה להודות להם על כל העזרה שקבלנו מהם בדרךנו האדומה. (פונה אל המים) חודה לטם, מים...?

מים: (מוטיטת ידיה היינוולותי): עלום לטם, ילדים !

האש: (מקנצט את המים): היחורו, אחם נרטבים...?

טילטיל: (אל האש): וחודה גם לך, אש...?

- התאב: (מחבוקת בגליסמוחיה את הילדיים): הין שלום, ילדיים !
- מייט: היזחוד, ילדיים, גלא מתבגליל באא...
(סילטייל רופח להודות להחול אבל ברעץ זה מתנפל עליה הכלב בניסוח זעם)
- כלב: (בזעם, תור ניסינות ומכות): הנה לך עודו עודו כדי שחזכרי אותי ומייד !
- חחול: (מייילל): הצילר! הצילר! הוא הורג אותי! (מתכווצת כמאב מוכה ועלובה)
- מיטייל: (נרגזת): סילר! הפסק את זאת! איך אתה מעז? (מחבוקת החחולה) סילט מסכנה שלי! מה עשה לך הכלב הרע הזה ?
- כלב: (מתנצל): אני מצטער, אבל הייתי מוכרח. לא יכולתי להתאפק יותר...
זה בער בתוכי כל הדרך הארוכה...
חחול: (בציניעות): ווא...הוא...היכה אותי. מטר בזנבני, נטר את אזני. הוא... הוא...
מיטייל: (נרגמת): סילט מסכנה שלי... (לכלב) נו נו נו, כלב רע !
סילטייל: (לכלב): שלום גם לך, סילר! וחודו על העזרה שלך. עוד מעט לא נוכל עוד לדבר זה אל זה...
כלב: (במתבטות): לאן לאן אינני מסכים! חמיד מצאצא אדבר אתך, אדוני הטוב! ואנחנו נכין זה את זה! ואני אלמד לקדוץ, וללכתוב, וליחק בדימוינו... וללא אגנוב מטר מן המטבח... ואתה תכין אותי חמיד, נכוד, סילטייל:
מיטייל: (לחחולה): ואת, סילטיי! האין לך כלום מה להגיד לנו?
חחולה: (בציניעות): שלום לכם, ילדיים! חמיד אורב את בניכם כמה שאתם טורדים...
סילטייל: והמש עוד מעט חזרה. בואו וניכנס הבייתה!

- יוצאים בקול גיחה - המסר עולה -

תמונה ה'
בתוך הילדים

- (תובנה-כמו בתמונה א', אלא שהכל נראה בהיר יותר ועליז יותר באופן
בזלטה. טילטיל ומיטיל טוכבים במיסות, ישנים, אור-בוקר נכנס דרך החלון)
אמז: (נכנסת, מערדה את הילדים): קומו כבר, עצלנניט קטניטוהטמט כבר זרחה.
הטעה טבע. (מנסה להעיר אותם והם מתחפפים על מיטתם) איזו בושה!
מעולם לא ישנו כל כך מאוחר. נשמע ציוץ צפורי) קומו, עצלנניטוהטקטיכר
לקול הצפורי!
טילטיל: מה? הצפורי? הצפורי הכחולוה? איפה היא...
אמז: (נבחלת): מה קרה לך? אחת כל כך חיוור...
טילטיל: (מביט אל אמו. מרפתע מאוד): אמא... אמא - זאת את?
אמז: ודאי שזו אני! ומה חטבת, שזוהי קוסמת?
טילטיל: הוי, אמא! כמה טוב לראות אותך! זמן כה רב לא ראיתי אותך...
אמז: מה קרה לך, אחת חולם?
טילטיל: לא. אינני חולם. הלכנו דרך ארוכה ארוכה -אני, ומיטיל, והכלב,
והחחול, והמים, והאש...
אמז: לדרך ארוכה?
טילטיל: כן! כן! היינו בארץ הזכרונות, וראינו את ספא וסבתא, שאלו את
מיטיל. (מעיר את מיטיל): היי, מיטיל, קומיני קומיטוהננו בבית!
מיטיל: (מתעוררת): מה?... כבר הגענו הביחה? (קופצת מהמיטה) נהדר! הווי,
אמא, כמה טוב לראות אותך טוב פעם... (מתבקת אותה בכוח)
אמז: (נחלצת מהחבוקים): על מה אתם מדברטפאני כולי מכולכלה...
טילטיל: (למיטיל): ספרי לה, מיטיל, ספרי לה איפה היינו...
מיטיל: הו, היינו בהמון מקומות.גט בארץ העתיד, היינו, וישם ראינו את אחינו
הקטן, טיבוא אלינו בעוד שנה.הוא כל כך חמוד!...
אמז: (חופפת ראשה בידיה כדאגה): ריכוננו של עולם,הילדים חוליסו!
קוראת לעבר הדלת): אמא טיל! אמא טיל!
אמז: (נכנס): מה ישטמה קרה?
אמז: הילדים חוליים. אלך לקרוא לרופא! (יוצאת)
האב: ובכן, אם אתם באמת חוליים,ספרו לי - מה כואב לכם?
טילטיל: לא כואב לנו כלום,אמא. באמת שלא!
טילטיל:4

- מיטליל: רק אמא - הוּיָא אַינָה מאַמינֶה לֵנֵן שַׁצאַנֵן לַחפֵּשׁ אַתּוּ וַאֲפֹרֵךְ הַכּוּוּלֶה...
אבא: אַיִזֵן צפֹרֵךְ? עַל מַה אַתּוּ מְדַבְרִימֵ? אַתֵּךְ לֵכַל אַתּוּ מַכֵּם סְסִירָה קִטְנָה
וּכְלֵי הַצִּפְרִימֵ יַעֲרֹפֵן לֵכֵם מִן הַרְאָט... (נִקְיִשָׁה בְדִלְהָ) יִכּוּא !
שכנה: (נִכְנַסְתָּ. דֹמָה מֵאִוֵד לְקוֹסְמַת מַחְמוּנָה אַיִ?) : בּוֹקֵךְ טוֹב לֵכֵם !
אבא: בּוֹקֵךְ טוֹב, מַרְתָּ בְרִלְיִנְגוּ, מַה שְׁלוֹט בְּחַרְךָ?
שכנה: הוּיָא עַד יִיזֵן זִוּוּלָה, וְשׁוֹכַכְתָּ בְּמִישְׁחָה...
טייליל: (לֹדֶשׁ לֶאֱחָוָו) : הַרְאָי, מִיטְיִל, הִנֵּה הַקּוֹסְמַת בִּירְיִלְוֵן...
שכנה: (בְּחַמְהוּוֹן, אַל הַאֵב): מַה הוּוּא מְדַבְרֵךְ? (לְטִילְטִיל) אַכַּל טִילְטִיל, הַאָּנָה אַיִנְךָ
מִכִּיר אַתּוּ הַשְּׂכֵנָה שְׁלֵךְ בְּרִלְיִנְגוּ, אַמֵּא שְׁלֵ זִי אַוִּנְשָׁךְ
מיטיל: הַאֵם בְּחַרְךָ זִוּוּלָה עַד יִיזֵן, גְּבִירְיָתְךָ?
שכנה: כֵּן, מִיטְיִל, הוּיָא עַד יִיזֵן זִוּוּלָה. וְמֵאָדָם כֵּךְ כֹּאֲתִי אַל יִלְכֵם. הוּיָא מְבַקֵּשָׁתְךָ,
טייליל, אֵם לֹא קֵשָׁה לֵךְ, לַחַת לֵה אַתּוּ הַצִּפּוֹר שְׁלֵךְ. הוּיָא כֵל כֵּךְ רוֹצֵה
אַתּוּ הַצִּפּוֹר...
טייליל: אַתּוּ הַצִּפּוֹר גְּלִיץ לִמָּה לֹא? בְּבַקֵּשָׁתְךָ...
שכנה: חוּדָה לֵךְ, טִילְטִיל, חוּדָה !
טייליל: (נִיגַט אַל הַכְּלוֹב, מוֹרִיד אוֹתוֹ וְרוֹצֵה לַחַת אוֹתוֹ לְשִׂכְנָה): בְּבַקֵּשָׁתְךָ,
גְּבִירְיָי. (מִכִּיט אַל הַצִּפּוֹר וְקוֹרֵא בְּקוֹל): הַצִּפּוֹר-הַיָּא כַחְלוּהוּיָא?
כַחְלוּהוּ! מִיטְיִל, בּוֹגֵאי, מַה, חַרְאֵי: הִנֵּה הַצִּפּוֹר הַכּוּוּלָה!
מיטיל: נִכּוּן, טִילְטִיל-הַיָּא כַחְלוּהָ כִּמּוֹ הַרְקִיעַ הַכּוּוּל.
הַצִּפּוֹר הַכּוּוּל... הַלְכֵנּוּ לַחפֵּשׁ אוֹתָהּ בְּמַרְהֻקִים וְהַיָּא נִמְצְאָתָ כֵל
הַזֵּמֵן בְּבִיחָו... (מוֹטִיט הַכְּלוֹב לְשִׂכְנָה) הִנֵּה, גְּבִירְיָי,
הַכַּחְלוּהָ וְהַבִּיאי אוֹתָהּ לְבַחֵךְ (מוֹטִיט הַכְּלוֹב לְשִׂכְנָה) הִנֵּה, גְּבִירְיָי,
קַחְי אַתּוּ הַצִּפּוֹר הַכַּחְלוּהָ וְהַבִּיאי אוֹתָהּ לְבַחֵךְ הַחְלוּהָ. אַנֵּי מְקוּוּוּהָ
שְׂחִיָא חַבִּיָא לֵה אוֹטֵר רִב.
אבא: חוּדָה לֵכֵם, יִלְדִיסְזֹאֲרֹדֵךְ עֵט הַכְּלוֹב לְבַחֵי. (מַמְחָרָה לְצַחָת)
מיטיל: (קוֹרֵאֵת אַחֲרִיָה): מַחֲרִי, גְּבִירְיָי, כִּי יֵשׁ צִפְרִימֵ הַמַּחְלִילְפֹת אַתּוּ צְבִעֵן...
(שִׂכְנָה יוֹצֵאֵת)
טייליל: כִּמָּה כַחְלוּהָ הַיָּתָה הַצִּפּוֹר הַיִזְוִסְמוֹעֹלֵם לֹא הַיָּתָה כַחְלוּהָ כֵל כֵּךְ.
מיטיל: (מִכִּיטָה מְסַכֵּיב): אַבֵּא, מַה זֶה עֵשִׂיתָ לְבַחֵי גְּלִנְוֵךְ?
הַאֵב: לִמָּה אַתּוּ מַחְמוּוּנְחָ, מִיטְיִלְיָךְ?
מיטיל: אַיִנְנֵי יוֹדְעַת בְּדִירֹק. כַּעֲסָם, זֶה אוֹתוֹ בִּיחָ-אַכַּל עֲכַבִּיר הוּוּא חֲרַבָּה
יֹתֵר יַפְהָ וְנַחֲדָר.

כמה יפה וטוב כאן חבריך? טילטיל:
 אבל זהו אמת ביח, ילדים כלום לא השתנה בכולנס? וואג:
 ובכל זאת-הגל יודת נעים עכשיו.אולי מפני שמצאנו את הצפור הנהולת? טילטיל:
 (ניגבט לכירייה ולברז) הנה המיס,הנה האגם.הט עדיין רביט זה עט זה, אבל עכשיו אינני מבין מה הט אומרים). וואג:
 (ונכנסת): וורפא אמר כי יבוא בעוד חצי געה.(לאב) ומה שלום הילדים עכשיו?
 הם ברזאיים בתחלט,אמאלוק נרגיט מעט.אל ודאגגי,זה יעבור. וואג:
 (בת הטכנה,ילדה יפה מאד,נכנסת עם הכלוב):גלום...באתי להודות לכם על הצפור הנהולת. כמה נפלאה היא! רק ליטפתי אותה-ומיד הכראתי, כמו באגדת פלא...
 (מביט אל ז'אנט ו'אח"כ אל הצפור): האט היא כחולה מספיק? ז'אנט:
 כן,היא נחודת! טילטיל:
 האט היא כבר אכלת? ז'אנט:
 עדיין לא.מה היא אוכלת?
 הכל! גרעינים,פירורי לחם,זנבונוניט... טילטיל:
 הבה נאכיל אותה ביחד! (היא פותחת את הכלוב,לאחר רגע היא פורצת בצעקה-בכי) והפור...אמא...הצפור כרתה!?! היא נמלטה מיד...
 (ממרת בכי)
 (מנחם אותה): אל תבכי ז'אנט. אל תבכי. אצוד אותה בטבילך. תראי שאצוד אותה...
 (פונה אל האהל) ידידי היקרים! בבקשה מכס, כל מי ימצא את הצפור הנהולת מתבקש להשיב אותה לנו. אנחנו צריכים אותה, כדי שנוכל לחיות באשר. תודה! טילטיל:

שיר המענוגות

נולם: **אנחנו אהנו** לך **מענוגות**,
נולנו חיים כאן בלי גום דאגות.
מבוקר עד ערב, נולנו ביות
חיים, מבליט גרוב עונג ונתח.
נולנו ביות/אופטיט ללא פחד
רוב עונג ונתח/אל חור האלחת...•

עיר:

אני - העיר, עיר, עיר
יט לי כסף, איץ לי יוטל.
אם חתנו לי געה כולל -

(רפרייז)

אז יהיה לי גט קשת אוטל...•

אחבה:

אני - קוראים לי אחבה.
לבי לוחט כלהבה.

(רפרייז)

אך איט עוד לא מצא חברה -
מה זאת, מה זאת אחבה?
בסלה: אני - קוראים לי בסלה,
ויט לי נפט עצלה.

(רפרייז)

אריה עבודה קלה -
חוקפני מחלה...•

זלילה:

אני אותם ענוגות וצלי,
אני אותם לטוחת מדלי,
כל מיזן וסוג של אנילה...•
ולך ולי קוראים - זלילה...•

(רפרייז)

ואצור הבחולה - מערכת ב' /חמונה ו'
שיר הזמן

סבא זמן: אני מכיר אתכם מזמן,
כי קוראים לי סבא-זמן.
מן הבוקר עד הערב
טענתי מכה בלי הרף -
צא לטמור בלי טוט או חרב

על הסדר בעולם. (לתיקה)
אך פתאום -

מקולה: סבא זמן! סבא זמן !
אין לי זמן! הוי אין לי זמן !

יותר מהל! יותר מהל! סבא זמן: נא לא לדחוף! עמד נחור!
אין לי חטק לאחר. זה לפניים. זה לאחור.
אני רוצה לטב לילון. כי צריך להיות כאן אסדר,
אני צריך לנחא ראון. לא לקפוץ מעל הסדר
לקוללנוע...אל הגן... אל הזדר...זזה לא עדר!
סבא זמן! סבא זמן ! כי פתאום -

מקולה: סבא זמן! סבא זמן! (וכו')

הצפור הכחולה / פזמונים מאת זורדיאל אופל

הצפור הכחולה

כי בה הקוסמת חולה,
 היא איננה סומת ואולתה;
 להיך היא אינה יכולה,
 רק רוצה בצפור הכחולה...
 והיפה אם נמצא הצפור,
 אף יננס לו הליל הסחור
 ונלכוד אל ביתנו עם אור
 והאוסר יזרח ויאור...
 הצפור הכחולה, הצפור הכחולה...ונכו

בני לוי

יהיה מה שיהיה, היה מה שהיה -
 אנחנו ארבעה בני לויה.
 עם סנים ילדים
 קטנים ונחמדים
 נצא לדרך ארוכה
 בארץ הזקוקה

נדמה לי...

אם לטננני מחסוק,
 בחצרנו נחוק
 משחק שאין דומה לו...
 חוק פשוט מאוד,
 בו עוד ועוד:
 ...גלגלמה לי...
 טילטילי: נדמה לי -
 אני כה עסילי
 טילטילי: נדמה לי -
 אני צפור טירי

פזמון חוזר

החתול: אני הנני החולה -
 רכה, יפה ועגולה.
 ויט לי נפש קצת כפולה -
 וגם בהירחה, גם אפלה.

טילטילי: נדמה לי -

סיס לי עוגה...
 מיטילי: נדמה לי -
 מצאהי גלידה...
 נדמה לי, נדמה לי,
 יחד: נדמה לי.
 טילטילי: אם אני רעב מאד,
 כף אין לחם, אין עוגות,
 ובפנים הומה לי -
 אז אני לי בדמיון
 טוב אוכל המון המון,
 מה טרף נדמה לי.

פזמון חוזר

מ י ס : אני נוזלה מסמים,
 אני זולגת בעיניים,
 ומן היים עד נהרים -
 סם המצאוני - מיט, מיט.

פזמון חוזר

מיטילי: אם נוסבת רוח-לפזר
 וכולי קופאת מקור
 וגופי כואב לי -
 אז אני הנסיכה
 מחטפת בטמיכה -
 בטמיכה ונדמה לי

פזמון חוזר

ה א ש : אני לוחש וזמה,
 אני בוערת בדממה,
 אני טורפת אדמה,
 אני - האט האדומה !

פזמון חוזר

פזמון חוזר

פזמון חוזר)
 פזמון חוזר)